

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 61. An omnes opiniones sint æquè tutæ, & quænam censeantur
tutiores.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42634

fecerunt tamen illud controversum aliqui, præsertim ex Gallia, qui existimantes sententiam de usu licito opinionum probabilium faventium libertati contra legem incertam, esse fontem omnium laxitatum in Theologia morali, zelo bono, sed non secundum scientiam moti, voluerunt semper standum esse pro lege licet incerta contra libertatem. Ut hæc rectè intelligantur, sit

Q. 61. *An omnes opiniones sint æquè tutæ; & quænam censeantur tutiores. R.*

§. I. Io. Sanch Caram. *Ills. t. I. d. 1. n. 66.* alii- que multi apud *Moyam* de op. prob. q. 6. §. 7. dicunt omnes verè probabiles esse æquè tutas quoad imputabilitatem, quia sive quis operetur secundum hanc sive secundum illam, certus est se nullo modo peccare: sed *contra* est, nam in primis non omnes sunt æquè tutæ materialiter, uti certum est, quia licet operans secundum hanc vel illam nullo modo peccet formaliter, operans tamen secundum illam, quæ reipsa falsa est, peccat materialiter contra legem, licet hanc invincibiliter ignoret, quia facit hoc, quod reipsa est prohibitum, & in se displicens Deo. Deinde quamvis operans secundum probabilem faventem libertati, moraliter sit certus se non peccare formaliter, uti dubio præced. dictum est, tamen operans secundum probabilem faventem legi adhuc est certior, quòd hoc agendo non peccet formaliter, est enim de hoc quasi metaphysicè certus, ergo in ultimo casu format dictamen conscientiae longè certius & firmiter, dictamen autem certius & firmiter magis removet à periculo peccandi formaliter, ergo hoc sensu una opinio probabilis est etiam formaliter tutior, quàm altera, uti rectè *Moya* n. 56.

§. II. Illa opinio dicitur tutior, quæ magis recedit à periculo legis tam materialiter quàm formaliter

liter violandæ aut alterius mali incurrendi, v. g. hæc, non est licitum habere plures præbendas, est tutior, quia qui secundum hanc opinionem non habet plures præbendas, certò non ideo peccat; è contrà si habeat plures, fortè ideo peccat materialiter, quia fortè illicitum est habere plures, quamvis etiam supponamus ipsi probabilius esse, quòd sit licitum habere plures; ex quo patet opinionem probabiliorem non semper esse tutiorem, quia potest esse falsa, ac consequenter inducere in peccatum materiale, à quo removet opposita minùs probabilis.

473 §. III. Illa dicitur minùs tuta, quæ minùs removet à periculo legis saltem materialiter violandæ aut alterius mali incurrendi, uti illa, licitum est habere plures præbendas, secundum jam dicta. Quandoque *Tò minùs tuta*, significat idem, quòd non satis tuta nec licitè practicabilis, quod colligendum est ex circumstantiis verborum.

474 §. IV. Si ex utraque parte sit periculum peccati, illa est tutior, quæ removet à majore periculo simpliciter, vel à periculo majoris peccati, v. g. invenis moribundum dubiè dispositum, quem si non absolvas, exponis te periculo peccandi contra charitatem, quia non succurris proximo in extrema fortè necessitate periclitanti de salute; è contrà si absolvas, exponis te etiam periculo peccandi, quia fortè conficies irritum Sacramentum, quæ est irreverentia in Auctorem Sacramenti: in hoc casu opinio tutior est, quæ dicit absolvendum, quia non absolvendo, imprimis incurris majus periculum peccandi saltem materialiter, quia longè probabilius est te in eo casu teneri absolvere saltem sub conditione: deinde exponis te periculo majoris peccati, nempe contra charitatem, quæ est prima virtus, & excusat, si quæ fiat materialis irreverentia occasione Sacramenti propter homines instituti.

§. V.

§. V. *Caramuel* putat opiniones laxiores, si sint verè probabiles, esse omnium tutissimas, quia si quis velit sequi strictiores, obligabit se & alios ad res difficillimas, ac continuò exponet plurimis periculis peccandi, partim ex malitia, partim ex negligentia, partim ex fragilitate humana: *sed* Auctor ille non sumit, *tutius*, in ea significatione, in qua jam defini- vimus, nam certum est, quòd sequens sententiam rigidam faventem legi magis recedat à periculo peccati tam materialis quàm formalis, & sequens laxam faventem libertati magis se exponat periculo peccati saltem materialis; Unde *Ess.* in app. a. 219. & seqq. rectè ista sic componit, ut fateatur tutius esse operari hoc, quod vult rigida sententia, attamen periculosius esse operari ex obligatione rigidæ sententiæ, sicuti tutius erat Christianos abstinere à cibus lege veteri prohibitis, uti volebat *S. Petrus*, attamen periculosius erat eos abstinere tanquam ex obligatione, hinc *S. Paulus* in faciem restitit *Petro*, uti expendit *S. Th.* lect. 3. ad c. 2. Epist. ad Galatas. In eundem sensum dicit *Silvest.* 4. Confessio 2. q. 2. n. 4. licet sit tutius statim confiteri quàm differre, non tamen tutius est tenere, quòd sic obligemur, quia viri timorati haberent maximas occasiones peccandi: & ideo etiam *Palav.* I. 2. d. 9. q. 4. a. 2. n. 12. sapienter dixit, *lex, per quam iuberemur facere omnia optima, esset pessima & inobservabilis, ac perpetua causa peccati & damnationis.* In eundem sensum ait *Suar.* T. 2. de relig. t. 4. l. 2. c. 33. n. 3. loquens de benigna interpretatione juramenti, *neque tunc omittitur pars tutior, quia hac est tutissima & practicè certa, & secundum rectam rationem & interpretationem potest dici tutior, quia majus periculum animarum incurreretur, si tot vincula in casibus dubiis, eis injicerentur.* Vide dicenda n. 410.